

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha, 16. července 2020

Index Exportu – prvotní šok za námi, křehké oživení před námi

Restart exportu: většina exportérů je pro snížení daňového zatížení práce

Český export se postupně vzpamatovává z uštědřeného šoku. Po kolosálním propadu v dubnu o více než třetinu a v květnu o necelou třetinu, Index Exportu předpovídá českému exportu v následujících pěti měsících pozvolné oživení.

„Na loňskou rekordní výkonnost českého exportu můžeme však zapomenout,“ říká Helena Horská, hlavní ekonomka Raiffeisenbank, a doplňuje: „oživení exportu bude pozvolné a zároveň křehké. Naděje se upínají především k Německu. Tamní vláda masivně pomáhá domácí ekonomice v restartu a lze očekávat, že část této pomoci se skrz odběratelsko-dodavatelské vztahy „přelee“ i do Česka. Automobilová výroba v Česku bude z německého protikrizového a stimulačního balíčku bohužel těžit v menší míře než v roce 2009, neboť tolik všemi očekávané šrotovné bylo z rozhodnutí berlínské vlády omezeno na elektromobily. Z tohoto důvodu především v automobilovém průmyslu převládá obava z dalšího vývoje.“

To, že je situace velmi nejistá, je možné dokumentovat na jednoduchém příkladu a známe to též z praxe. Stačí, aby jeden jediný zaměstnanec s COVID-19 chodil do práce, přičemž příznaky se u něj projeví až po několika dnech, a setkal se s kolegy ze svého oddělení. V důsledku následná karanténa tohoto oddělení, čítajícího například dvacet lidí, zastaví práci celého závodu, ve kterém pracují stovky zaměstnanců. Z tohoto důvodu je nezbytné mít se stále na pozoru a uvědomovat si, že jakékoliv predikce se mohou během několika minut naprosto změnit.

Co se týká nejučinnější pomoci, kterou by mohl stát nabídnout firmám, snížení daňového zatížení práce je již dlouholeté přání všech průmyslníků, protože v České republice je jedno z nejvyšších. Nicméně existuje pomoc, která by se vyplatila jak zaměstnavatelům, tak i státu.

„Tou pomocí je kurzarbeit, který dlouhou dobu velmi účinně pomáhá zaměstnavatelům v SRN, Velké Británii, Itálii a v dalších zemích, které díky tomu získávají velkou konkurenční výhodu, kterou navíc umocňuje nepružná možnost rozvazování pracovního poměru v našem zákoníku práce. Je bezpodmínečně nutné, aby tento prvek byl pevně zakotven do Zákona o zaměstnanosti, protože by to významně omezilo hromadné propouštění, a navíc je kurzarbeit z pohledu ekonomiky státu mnohokrát levnější, než nezaměstnanost,“ komentuje situaci Otto Daněk, místopředseda Asociace exportérů.

Zároveň však není možné zaujímat obranné pozice pouze proti COVID -19, protože další rány mohou přijít i odjinud.

„Brexit směřuje do varianty „no deal“, předvolební získávání voličů v Americe mohou přinést řadu populistických opatření, chladnoucí ekonomika Číny, ale i SRN nevěští nic dobrého a tvrdošíjně

TISKOVÁ ZPRÁVA

prosazování elektromobility v EU se dá přirovnat k sebevražedným záměrům toho nejcennějšího, co v průmyslu máme, tedy automobilového průmyslu,“ dodává Otto Daněk.

Zdroj: Výpočet Raiffeisenbank ve spolupráci s Asociací Exportérů, data k 15. 7. 2020.

Pozn.: Údaje do května 2020 odpovídají zveřejněné statistice národního vývozu ČSÚ, od června 2020 prognóza IE.

Šetření mezi českými vývozci

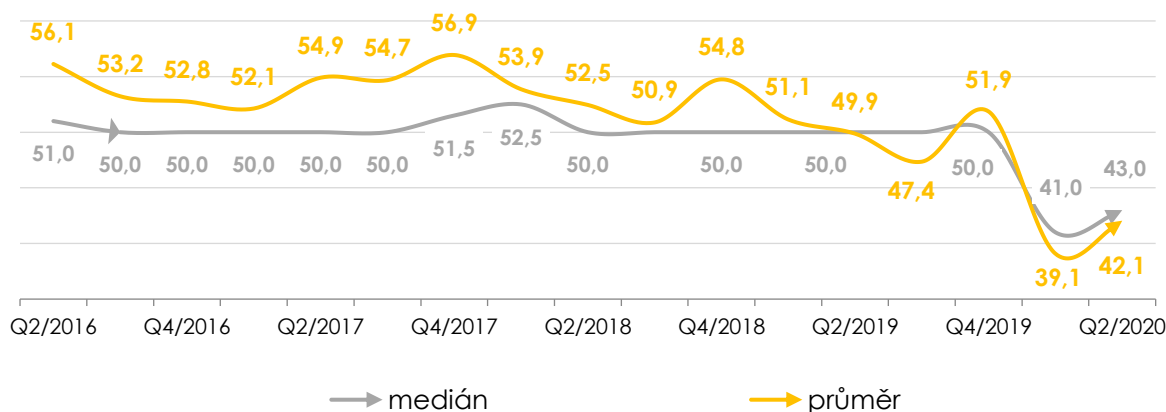
Pravidelně jednou za tři měsíce provádí Raiffeisenbank ve spolupráci s Asociací exportérů šetření mezi českými vývozci. V rámci šetření vývozci odpovídají na dvě otázky: „*Jak hodnotíte současnou úroveň exportu Vaší společnosti ve srovnání s obdobím před 3 měsíci?*“ a „*Jaký očekáváte vývoj exportu Vaší společnosti za následující 3 měsíce ve srovnání s dneškem?*“ Respondenti pokaždé vybírají ze škály 0-100.

Dva měsíce od začátku rozvolňování proti covidovým opatřením české vlády hodnotí čeští exportéři současnou situaci stále negativně. Odpoutání se ode dna nějakou dobu potrvá. „Návrat k „normálu“ je postupný a k předcovidové úrovni se vrátíme nejdříve v příštím roce. Pandemii COVID-19 a preventivními opatřeními vlády byla podle předchozího dubnového průzkumu zasažena nadpoloviční většina exportérů (přesně 64 %)“, doplňuje Horská.

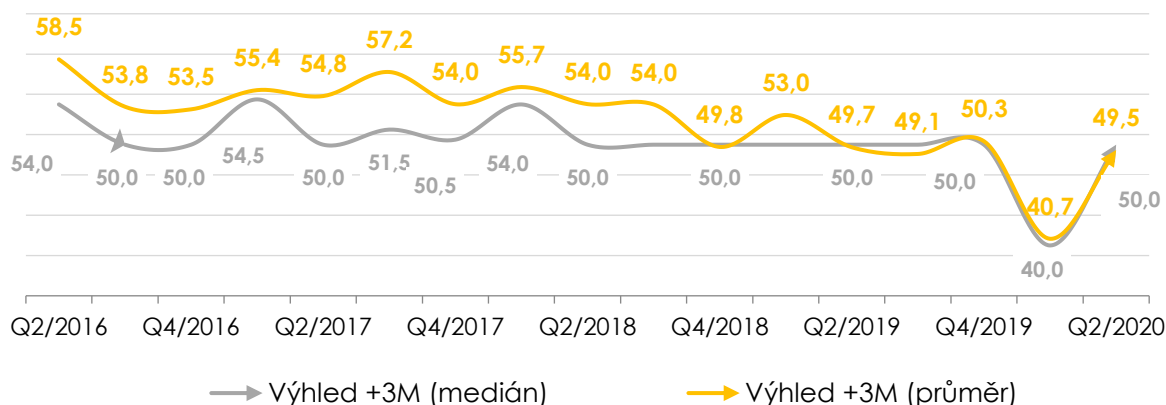
Příznivou zprávou jsou výrazně lepší vyhlídky do budoucna. Očekávání ohledně budoucího vývoje v následujících třech měsících se přiblížily nadosah úrovni před vypuknutím pandemie, už tehdy ale nízkých. „Pokud se tato očekávání naplní, vyplní se scénář postupného oživení ekonomiky ve tvaru širokého „V“. Nicméně musíme být „ve střehu“ a nenechat se zaskočit případně dalšími vlnami rozsáhlejšího šíření COVID-19, které by opět v nějakém rozsahu omezily podnikatelskou činnost včetně exportu“, varuje Horská.

TISKOVÁ ZPRÁVA

Jak hodnotíte současnou úroveň exportu?

Jaký očekáváte vývoj exportu za tři měsíce?

Zdroj: Šetření mezi exportéry v termínu 26.6. – 1. 7. 2020. Raiffeisenbank a.s. a Asociace exportérů.

PostCOVID-Anketa mezi českými vývozci

Vzhledem k závažnosti situace a výjimečné nejistotě jsme opět ke standartnímu šetření připojili otázky týkající se tentokrát postcovidového vývoje. Zajímá nás především vývoj exportních zakázek a názor na státní pomoc při restartu ekonomiky. Průzkum přináší velmi zajímavé výsledky.

Více než tři čtvrtiny dotázaných exportérů (77 %) očekává do konce letošního roku (v průběhu následujících šesti měsíců) pokles zakázek. Většina z nich počítá dokonce

TISKOVÁ ZPRÁVA

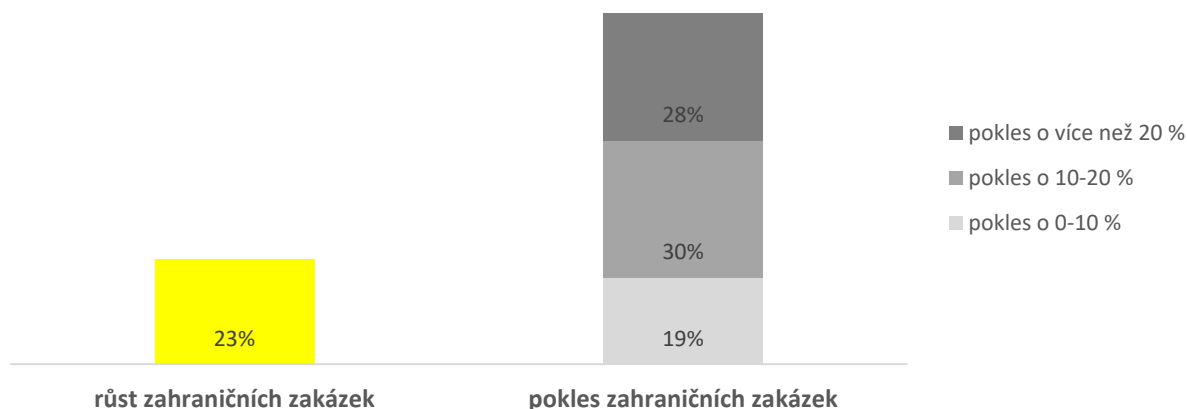
s dvouciferným propadem objednávek ze zahraničí (75% respondentů očekávajících pokles, to odpovídá 58 % všech respondentů). **Jen 23 % věří naopak v růst.**

V otázce nejúčinnější pomoci státu firmám v restartu převažoval návrh na snížení daňového zatížení práce (snížení odvodů), proto který se vyjádřilo 53 % respondentů. Na druhém místě skončily investiční projekty.

„Nejsou to tedy jen ekonomové, kteří volají po snížení odvodového zatížení práce, a rychlých a chytrých investicích,“ připomíná Horská.

Mezi nezařazená opatření exportéři zmínili například program Kurzarbeitu dle německého vzoru, státní zakázky či podpora online marketingu výrobců. „Exportéry tíží obavy z dalších vln náklady a z rizika přetrhání kontaktů a vazeb „se světem“ z důvodu zrušených zahraničních cest a prestižních výstav a veletrhů,“ domnívá se Horská.

Vývoj exportních zakázek do konce 2020

INDEX EXPORTU 2020/Q1	Jakou meziroční změnu u zahraničních zakázek očekáváte v následujících šesti měsících?
růst zahraničních zakázek	23%
pokles o 0-10 %	19%
pokles o 10-20 %	30%
pokles o více než 20 %	28%

INDEX EXPORTU 2020/Q1	Jaká pomoc státu by nejlépe pomohla nastartovat ekonomiku?

TISKOVÁ ZPRÁVA

snížení daňového zatížení práce (snížení odvodů)	53%
rozjetí odložených investičních projektů a příprava nových	16%
stávající programy pomoci	12%
nové dotační tituly pro podnikatele, města a obce	7%
podpora rozpočtu obcí a jejich investičních projektů	7%
snížení DPH (alespoň přechodné)	5%

Zdroj: Šetření mezi exportéry v termínu 1. – 7. 4. 2020. Raiffeisenbank a.s. a Asociace exportérů.

O Indexu Exportu

Index Exportu je unikátní nástroj umožňující predikci vývoje výkonnosti českého exportu v několikaměsíčním předstihu na základě řady statistických dat a vybraných předstihových indikátorů. Jeho aktuální podoba vznikla jako výsledek prohloubení spolupráce mezi Raiffeisenbank a Asociací exportérů. Do indexu jsou zahrnuty následující parametry: index nákupních manažerů Eurozóny PMI, reálný efektivní kurz koruny vůči euru očištěný o inflaci v průmyslu, německé průmyslové zakázky a české zakázky ze zahraničí. V rámci sestavování Indexu jsou rovněž jednou za čtvrtletí dotazováni čeští exportéři na jejich očekávání ohledně budoucího vývoje exportu.

Základní informace o Asociaci exportérů

Asociace exportérů vznikla v roce 2002 s cílem zachovat a zvyšovat konkurenceschopnost tuzemských firem, zejména těch exportních. Zástupci Asociace sledují tendence a vývoj legislativy Evropské unie a upozorňují na možná rizika pro Českou republiku. Členové Asociace posilují komunikaci s vládou při přípravě proexportních opatření a upevňují i vztahy se zástupci České národní banky. Asociace spolupracuje rovněž se špičkovými analytiky na tvorbě ukazatelů, které vyjadřují vliv tuzemských exportních společností na ekonomiku České republiky.

Základní informace o Raiffeisenbank a.s.

[Raiffeisenbank](#) poskytuje již 25 let široké spektrum bankovních služeb soukromé i firemní klientele v České republice. Banka obsluhuje klienty v síti 130 poboček a klientských center, poskytuje rovněž služby specializovaných hypotečních center, osobních, firemních a podnikatelských poradců. Podle celkových aktiv je Raiffeisenbank pátou největší bankou na českém trhu, která dává práci třem tisícovkám zaměstnanců. Majoritním akcionářem banky je rakouská finanční instituce [Raiffeisen Bank International AG](#) (RBI).

TISKOVÁ ZPRÁVA

O Indexu Exportu

Index Exportu je unikátní nástroj umožňující predikci vývoje výkonnosti českého exportu v několikaměsíčním předstihu na základě řady statistických dat a vybraných předstihových indikátorů. Jeho aktuální podoba vznikla jako výsledek prohloubení spolupráce mezi Raiffeisenbank a Asociací exportérů. Do indexu jsou zahrnuty následující parametry: index nákupních manažerů Eurozóny PMI, reálný efektivní kurz koruny vůči euru očištěný o inflaci v průmyslu, německé průmyslové zakázky a české zakázky ze zahraničí. V rámci sestavování Indexu jsou rovněž jednou za čtvrtletí dotazováni čeští exportéři na jejich očekávání ohledně budoucího vývoje exportu.

Základní informace o Asociaci exportérů

Asociace exportérů vznikla v roce 2002 s cílem zachovat a zvyšovat konkurenceschopnost tuzemských firem, zejména těch exportních. Zástupci Asociace sledují tendence a vývoj legislativy Evropské unie a upozorňují na možná rizika pro Českou republiku. Členové Asociace posilují komunikaci s vládou při přípravě proexportních opatření a upevňují i vztahy se zástupci České národní banky. Asociace spolupracuje rovněž se špičkovými analytiky na tvorbě ukazatelů, které vyjadřují vliv tuzemských exportních společností na ekonomiku České republiky.

Základní informace o Raiffeisenbank a.s.

[Raiffeisenbank](#) poskytuje již 25 let široké spektrum bankovních služeb soukromé i firemní klientele v České republice. Banka obsluhuje klienty v síti 130 poboček a klientských center, poskytuje rovněž služby specializovaných hypotečních center, osobních, firemních a podnikatelských poradců. Podle celkových aktiv je Raiffeisenbank pátou největší bankou na českém trhu, která dává práci třem tisícovkám zaměstnanců. Majoritním akcionářem banky je rakouská finanční instituce [Raiffeisen Bank International AG](#) (RBI).